

Tal og fakta om hjemmehjælpsområdet

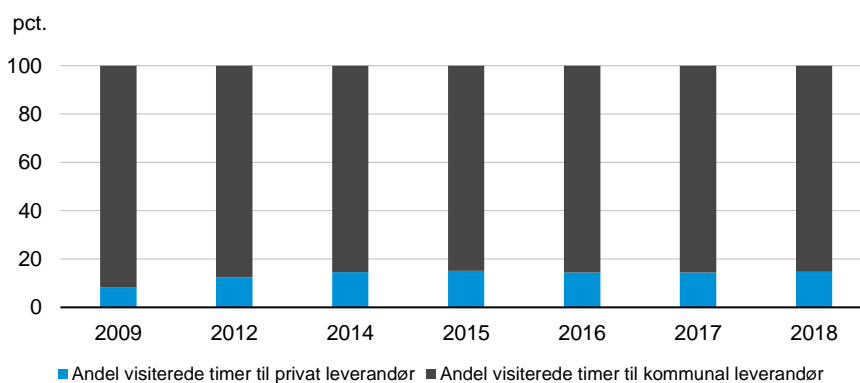
Dette notat indeholder tal og fakta om status, udvikling og tendenser på hjemmehjælpsområdet.

Private leverandører benyttes oftere inden for praktisk hjælp

Der er store forskelle i, hvor mange ældre har valgt en privat leverandør inden for praktisk hjælp og personlig pleje. I 2019 valgte lidt over 60.600 ældre en privat leverandør inden for hjemmehjælp.¹ Det højeste antal i fem år, og antallet skyldes både en stigning i borgere, der sidste år valgte en privat leverandør, inden for både personlig pleje og praktisk hjælp². På trods af, at mange ældre vælger en privat leverandør, udgør de kommunale leverandører stadig langt den største aktør på området for hjemmehjælpsydelser i Danmark.

Offentlige leverandører sidder tungt på antal visiterede timer

Markedsandele for offentlige og private leverandører i visiterede timer

Anm.: Data for visiterede timer er indhentet gennem en særkørsel fra Danmarks Statistik. Oplysningerne vedrører de personer, der under fritvalgsordningen, er visiteret til hjemmehjælp, og det antal timer visitationen omfatter.

Kilde: Danmarks Statistik samt DI-beregninger

Ses der eksempelvis på andelen af de visiterede timer, er der en tendens til, at de offentlige og private leverandører langt fra er ligestillet i markedet for levering af hjemmehjælpsydelser.³

Kvinder vælger i højere grad privat leverandør

Det er en generel tendens på tværs af aldersgrupper og regioner, at kvinder i højere grad vælger private leverandører end mændene. Geografisk er det særligt hovedstadskommunerne, som har en højere andel af ældre, der vælger privat leverandør.

Over hver fjerde ældre valgte privat leverandør i 2019

¹ DI (2020). Højeste antal borgere i fem år har benyttet en privat leverandør på hjemmehjælpsområdet.

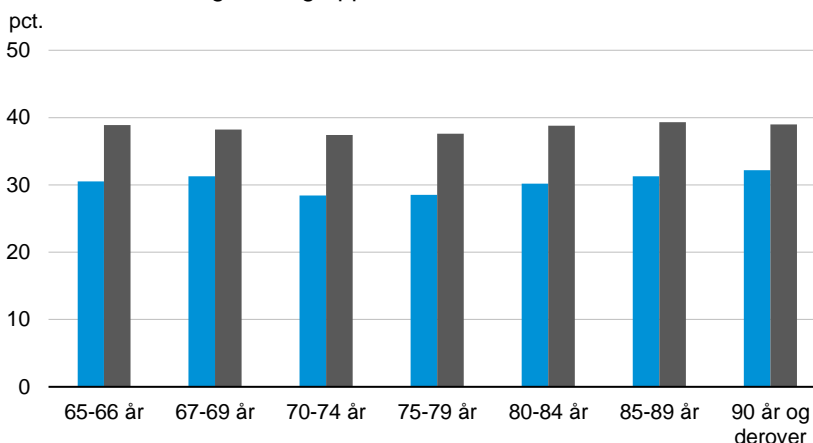
² Toft, C. (2020). Hver fjerde ældre vælger privat hjemmehjælp. *Altinget Børn*

³ Montin, S. (2010). Local Government and the Market: The Case of Public Services and Care for the Elderly in Sweden. *Public and Social Services in Europe*, pp. 87-101.

Mens det inden for aldersgrupper er de ældste ældre inden for aldersgruppen 85 år og derover, som i højere grad vælger en privat leverandør til hjemmehjælpsydelse.

Kvinder vælger konsekvent i højere grad privat leverandør end mænd

Modtagere visiteret til hjemmehjælp, frit valg, der benytter privat leverandør fordelt efter køn og aldersgruppe

Anm.: Søjlerne viser andelen af ældre visiteret til hjemmehjælp, frit valg, der benytter privat leverandør. De mørkeblå er andelen af mandlige borgere. De sorte er andelen af kvindelige borgere. Data er de seneste opgjorte tal fra 2019.
Kilde: Danmarks Statistik samt DI-beregninger.

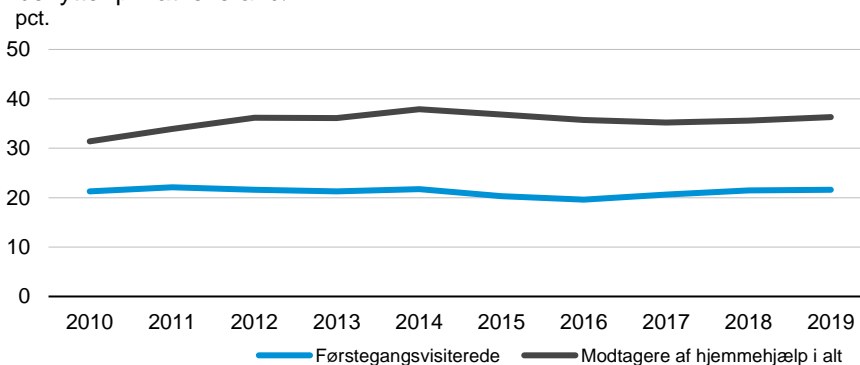
Private vælges til over tid

Private leverandører vælges til over tid

En anden generel tendens i de ældre valg af leverandører er, at de private leverandører vælges til over tid⁴. Hvor andelen af førstegangsvisiterede, der benytter privat leverandør, har været omkring 20 pct., så har den samlede andel af ældre, der benytter private leverandører, været stigende fra 31 til 36 pct. fra 2010 til 2019.

Borgerne vælger privat hjemmehjælp til over tid

Andel af førstegangsvisiterede og modtagere af hjemmehjælp i alt, der benytter privat leverandør

Anm.: Grundlaget for opgørelsen er månedlige digitale indberetninger fra kommunerne. Hvis en borger ikke optræder i sammenhængende 12 måneder bagudrettet i en kommune, anses vedkommende som førstegangsvisiteret. For 2019 er der oplysninger for 59 kommuner. Ved opregning til landstotal og regioner er tal for de indberettende kommuner anvendt.
Kilde: Danmarks Statistik

⁴ DI (2019). Den private hjemmehjælp vælges til over tid.

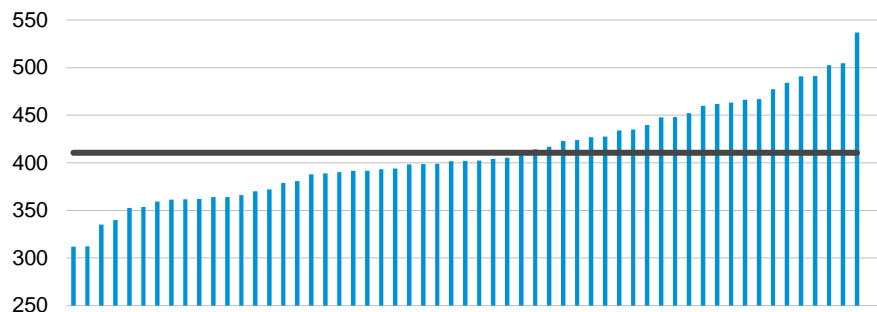
Stor variation i kommunernes timepriser

Uforklarlige forskelle i kommunernes timepriser

Kommunerne har forpligtet til at afregne private leverandører inden for hjemmehjælp tilsvarende de langsigtede omkostninger, kommunen selv har i forbindelse med at levere tilsvarende ydelse. Men der ses en markant spredning i afregningspriser på tværs af kommunerne.⁵

Priserne for personlig pleje har stor variation kommunerne imellem

Kommunale afregningspriser til private leverandører med godkendelsesmodel
kr.

Anm.: Afregningspriserne er angivet i 2020-priser og PL-justeret ved brug af KL's PL-skøn. Gennemsnittet er markeret med sorte linje.

Kilde: DI

Geografi, produktivitet eller serviceniveau er ikke årsag til variationen

Forskellen i timepriserne kommunerne imellem ser samtidig ikke ud til at være drevet af forskelle i udgifter til ældre borgere, geografiske forhold eller kommunernes generelle udgiftsbehov.⁶

En konklusion revisionshuset BDO og advokatfirmaet Horten også kom frem til i 2017:

”Der er BDO og Hortens vurdering, at en vis del af spredningen priserne under godkendelsesmodellen på tværs af kommunerne kan forklares af forskelle i omkostningsniveauet på tværs af kommuner, men samtidig er det vurderingen, at en anden del af spredningen i priserne bunder i forskelle i det af kommunerne anvendte grundlag for prisberegninger.”⁷

⁵ Winther, B. (2020). Efter 17 år med frit valg for de ældre: I nogle kommuner holdes de private stadig ude. *Berlingske*

⁶ DI (2020). Stor variation i timepriser til afregning af private leverandører på tværs af kommunerne.

⁷ BDO og Horten (2017, 40). Undersøgelse af konkurser på hjemmehjælpsområdet.